

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್

HAMPI TIMES
KANNADA DAILY

ಸಂಪಾದಕ: ಬಸಾಪುರ ಬಸವರಾಜ
EDITOR: BASAPUR BASAVARAJA

epaper.hampitimes.com | e-mail: hampitimes@gmail.com | M: 94486 33038 Reg.No.PMG/KA/NK/BLY/01/2024-2026

ಸಂಪುಟ: 02 • ಸಂಚಿಕೆ: 253 • ಪಿ.ಆರ್. ಐ.ಎನ್.: KARKAN/2023/88055
Volume: 02 • Issue: 253 • PRGI No: KARKAN/2023/88055

• ವಿಜಯನಗರ
• VIJAYANAGARA

ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ

Good Opportunity

for Branding

1,25,000+

Digital E-PAPER READERS

No.1 HAMPI TIMES PRINT & DIGITAL
LEADING District News Paper

Call Us for Advertisements: 9448633038

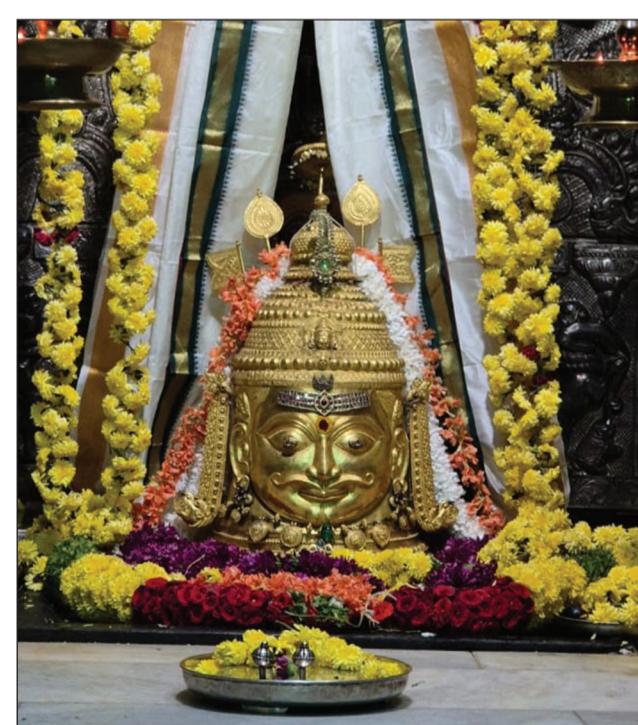
1,25,000+
District News Paper

Call Us for Advertisements: 9448633038

• ಮತ್ತಃ: 04
• ಪೇಶೆ: 04
• ಚೆಲೆ: 2
• Rs: 2

ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಾಸಂಗಮ

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಮೋಳೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಬ್ರಹ್ಮ ರಥೋತ್ಸವವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಳೆದ ಭಕ್ತರು

■ ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಮೌಸೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಮೋಳೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಬ್ರಹ್ಮ ರಥೋತ್ಸವ ಶರೀರವ ಸಂಜೀವಾಕ್ಷರ ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಏಜ್ಯಾಂಬಸೆಯಿಂದ ಜರುಗಿತು. ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷರ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ದವಸದ ಮತ್ತಿಂದ ಬೆಳ್ಗಾಗೆ ವಿಶೇಷ ಮುಜ್ಜ, ಅಭಿಷೇಕ ಸಲ್ಲಾಯಿತು. ವಿಜಯನಗರ ಅರಸ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ಪಟ್ಟಭಾಗೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷರನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕಾರ್ಣಿಕೆ ಸ್ವಾಂ ರತ್ನಬ್ಲಿಂಜ ಮುಖಿಕವಚ, ಕಿರಿಟ, ಮಹ್ಮದ, ರೇತ್ತೆ ವಸ್ತರ್ಗಳಿಂದ ಆಲಂಕರಿಸಲಾಯಿತು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆವರಣಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಜಿ ನೆರವೆಗಳಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಗಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಕ್ತರು ಬೆಳ್ಗಾಗೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಮೋಳೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಮೂ-ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಭಕ್ತಿ ಸಮರ್ಫಿತರಾಯಿತು. ಕೊರ್ಕೆಕ, ಅಂಧ್ರಪದೇಶ, ತೆಲಂಗಾಣ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದಲೂ ಭಕ್ತರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ವಿದೇಶಿಗಳು ರಥೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಂಡಿಂಡು ಮೂ-ಹಣ್ಣು ವರೆದು ನಮಿಸಿದರು. ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದಿಂದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮೂಲ ಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೇಲೆಸರು ಭಾರತದ ಒಂದೆಗಲ್ಲಾಗಳ ಮೇಲೆರಿ ತೇರು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು.

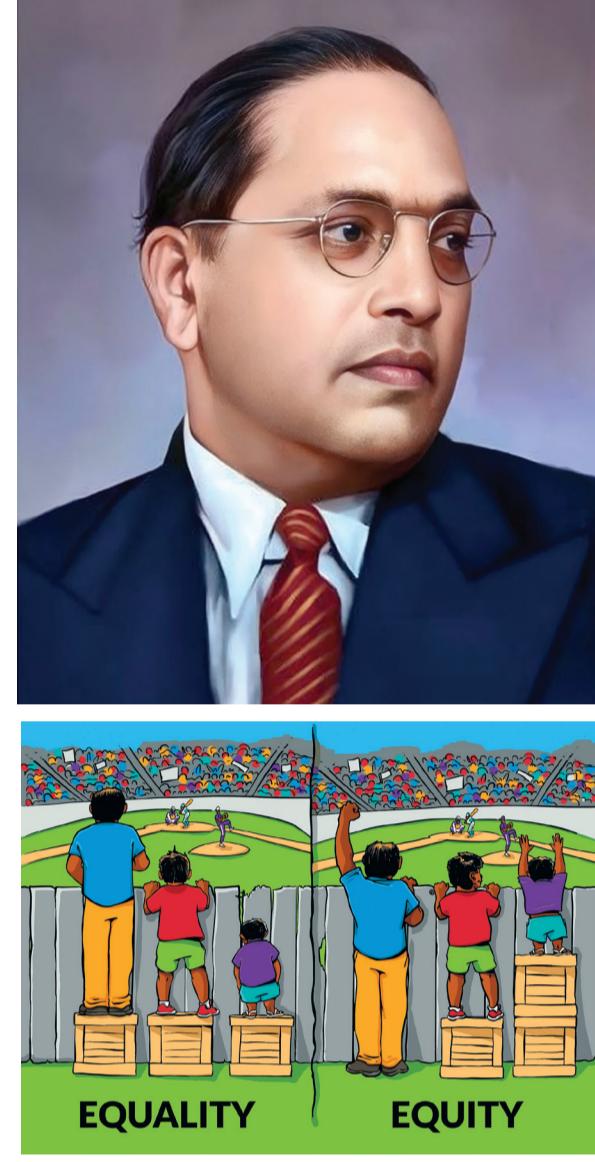
ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಯಾದಂದಿನಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಂಬೆಡ್ಕರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಸಹ ಮೀಸಲಾತಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತ, ದಲಿತ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗದೇ ಇರುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕೇತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲು, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆಧಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸಶ್ರಾಗಲು ಆ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ.....

ಬಾಬಾ ನರಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ - ವಿಜೆಲಾತಿಯ ಅನ್ತರ್ಮತ್ವ

ఎవ్వాన ఎంద కొడలే నమగె నేనపాగువ మహావ
జేతన-డా. బి. ఆర్ అంబేడ్కర్. శత శతమానగళింద
శోషణగేళగాద భారతీయ సమాజద శోషిత
వగచ్చే ఆలాకిరణవాగి బందవరు ఈ దలిత సూయిం. తమ
అధ్యత్వాద పాండిత్ హగూ కేళ్ళిదేయ హోరాపిడ
మనోభావమ హగూ మానవియ వోల్గళ వృత్తిత్వ మూలశ
సంవిధాన తిల్లియాగి, నవోదయద సమానతేయ హరికారరాగి
తిళ్ళణ ప్రేమి, ఆధిక తజ్జ్ఞరాగి, మానవియతేయ సాకార
మూలికయాగి ఏశ్వర్కే బాబూ సాహేబ అంబేడ్కర్ ర కొడుగు
అనస్వాముదు. మహిళీయర, శోషిత దలిత, దుబుల హిందుల్లిడ
వగచ్చే ఎళ్ళగాగి అవిరత శ్రమిసి, సమ సమాజద నిమాఫణశ్చ
అడిపాయ హాకిద బాబూ సాహేబరు ప్రాతఃస్థరణీయరు.
బాల్యదల్లి తమ జాతియ కారణశ్శాఖ నిక్షప్తరేనిసి హలవు రీతియ
అవమాన, శోషణగే ఒళగాగి నోవన్ను అనుభవిసిద
అంబేడ్కర్ భల బిడచే ఓది, వెదేతదల్లి లన్నుత విద్యాభ్యాస
మాడి బ్యారిష్టర్ పదమి పడేదు స్ఫుర్తికే హిందిరుగిద మేలుల
అదే జాతియ కారణశ్శాఖ అవమాన ఎదురిసిద్దు దురద్యుషకర
జాతి వ్యవస్థ ప్రబులవాగిద్ద కాలపుటదల్లి, తల తలాంతరగళిందలుల
సామాజిక వాగి. ఆధికవాగి, శైక్షణిక హగూ రాజకీయవాగి
హిందుల్లిద శోషిత సమాజాయద జనరల్సి ఆత్మ గౌరవమన్న
బడిచెబ్బిసి, తిళ్ళణ -సంఘటన-హోరాటిద అస్తుగళన్న నీడ
దలితర లుద్దారకే పణ తొట్ట రీతి విత్తిష్టవాదద్దు, ప్రేరణాదాయి
యాదద్దు;

ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೋಷಕಗೊಳಗಾದ ದಮನಿತರ, ದಲಿತರ ನೇಮೆ, ಅವಮಾನ,ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾಲ್ಕೆ ಕಂಡು ಸ್ಪಷ್ಟಃ ತಾವೆ ಅನುಭವಹಿ,ಬೆಳೆದು ಆ ಎಲ್ಲ ಶೋಷಕಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಢರ್ ರು ರೂಪಿಸಿದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ.

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ, ಪ್ರಚಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಜಾತ್ಯತೀತವಾಗಿ ನಾಯ ಸಮೂತ್ ರಾತ್ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೇರವಾಗುವ ಬೃಹತ್ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್ ಅಂಬೇಢರ್ ರ ವಿಕಾರಧಾರೆಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಶ್ವತ್ತಂತ ಪ್ರಸ್ತುತ ವೆನಿಸುವಂತಹವು ಎಂದು ಅಶಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾರೆ. ಸಮತೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ದಲಿತ,ಹಿಂದುಖಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲುವುದು ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆತೆಂದ್ದರೆ ಹಿಂದೆ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ರ ದೂರದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ನೀಡಿರುತ್ತಿದ್ದು.

3 నే వ్యుతీగ కుగ పంచ సోదలు సాధ్యవాయితు. హిగ సమాన అవకాశ కల్పించాగుతే అభివృద్ధి హొండలు సాధ్యవాగద వగస్కే పగిత హొండలు న్యాయోజిత వాగి నీడువ వీటేషబ్ బెంబలవనే.

ಸಮತೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ನಮಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು
ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದೆ ಆದರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ
ಬಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲ.ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಾಗಿನಿಂದ
ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಹಲವ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೂ ಸಹ ದಲಿತ, ಹಿಂದುಜಿಂದ
ವರ್ಗಗಳ ಬಹುತೇಕ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಎತ್ತಿರೆಸಲು
ಸಾಧ್ಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಷ್ಟನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಜಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಹೊಂದಲು ಸಮತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಮೀಸಲಾಗಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ
ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.
ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಯಾದಂದಿನಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ

మీసలాతియన్న నీడబేకింద అంబేడ్కర్ తిళిసిద్దరు. ఆదరే ఇందినవరేగూ సహ మీసలాతి ముందువరేయుతోా ఒందిదే. ఇదక్కే కారణ నిరిక్షిత మట్టదల్లి శోషిత, దలిత హిందులిద వగఁగళ కల్యాణ ఆగదే ఇరువుదు. హాగాగి ఏపిధ క్షేత్రగళల్లి ప్రగతి హొందలు, సామాజికవాగి, ఆధికచువాగి, రాజకీయవాగి సతక్రాగలు ఆ వగఁగళ జనరిగే మీసలాతియన్న నీడలాగుతీచే హగూ ఈ వ్యవస్థయన్న ముందువరేశికొండు బరలాగిదే. సమాజదల్లి ఆధికచువాగి, రాజకీయవాగి ముందువరెదిరువ ప్రగతి హొందిరువ మేల్గఁద సముదాయగఱు మీసలాతి వ్యవస్థ ఏరుధ్వ అసమాధాన తొలిదఱూ, కేళ వగఁద జనర అభ్యుదయక్షుగి మీసలాతి అర్కగత్త ఎన్నువుదన్న అధికచువాగి కొండిశిఖ్యబేసిదే. హాగేయే ఇత్తిజిన వఫఁగళల్లి ఆధికచువాగి హిందులిద మేల్గఁద జనరిగూ (EWS) శే 10 రష్ట మీసలాతియన్న సంపిధాన తిద్దుపడియ మూలక కల్పిసలాగిదే. సమాజద ఎల్ల వగఁగళ శ్రేయోభివృద్ధిగి మీసలాతి సహాయకవాగిదే ఎన్నువుదు ఇదరింద సప్పవాగుత్తదే. ఇదన్న యారూ మరేయబారదు.

■ ಡಿ. ಜಗದೀಶ ಶಿಕ್ಷಕರು. ಶಿವಪ್ಪರು.

ಕ್ರಿಏಕ್ಸುಲದ ಆರಾಧ್ಯ ದೀವೆ ಡಾ.ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಧರ್

ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು, ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಳೆಯತ್ತೇನೇ ಎನ್ನುವ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದು ಡಾ.ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್.

ମାଡ଼ିତ୍ତିଦ୍ଧ ହେଣ୍ଟୁ ଗଂଦୁ ଏବଂ ଭେଦ ଭାବ ହାଗୁ ତାରତମ୍ଯକୁ
ତେରେ ଏହିଦେ କାଲାଂତରଗଳିଠିଦ୍ଵାରା ନନ୍ଦେଦ ବିନଦ ଦୁଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତିଯେ
ମେଲେ ତେରେ ଏହିଦରର ଦାବାବୁ ସାହେବ୍ ଅଂବେଢୁରୋ.
ଭେକ୍ଷି ଜୁମାଫଳିଯ କାଲାଦିନଦଲୁ ସାମାଜିକ ସାହୁମାନଗଳ୍ଲା
ଅପକାଶ କେଳକୁଣ୍ଡ ଦ୍ଵୀନ ଏତ୍ତେଦ ହେଣ୍ଟିନ ଜୀବନଦଲୀ ଯାବ
ବଦଲାବଣ୍ୟମୁ କାଣିଲୁ ସାଧ୍ୟବାଗିରଲିଲୁ.
ଆଦି ଅନାଦି କାଲାଦିନଦଲୁ ବିନଦେହ ହେଣ୍ଟୁ ମକ୍କଳୁ ଦ୍ଵୀନ
ଏତ୍ତେଲୁ ପ୍ରୟୁକ୍ଷିଦରୁ, ଅପର ମୋରାଟିକ୍ଷେ ବେଂବଲଦ ବରପିତୁ
ହେଣ୍ଟୁ ଅମୁଗ୍ର ମୁନ୍ଗେ ଶିଏମିକ, ମକ୍କଳୁ ହେତୁପ ଯିଠି,
ଖୋରାକ ପଞ୍ଚ..... ଏନ୍ଦୁପ ଭାବନେ ସମାଜଦଲୀ ଗ୍ରେଯାଗି ଜେରାରିତୁ
ବାଲ୍ପ ବିବାହ, ନେତି ସହଗମନ ପଢ଼ି, ଦେବସ୍ଥାନଗଳ୍ଲା, ଶାଲେଗଳ୍ଲା
ପ୍ରପେଶ ନିବଂଧ, ଅଦରଲୀଯମୁ ଦଲିତ ମହିଯର ଶିତ୍ତି
ଜିଂତାଜନକମାଗିତୁ, କୈୟଲ୍ଲ ବଳେ ହାକୁପଣତିଲୁ, ଯାବୁଦ୍ଧ
ରିତିଯ ଆଭରଣ ଅଦରଲ୍ଲ ଜିନ୍ଦନ ଆଭରଣ ହାକୁପ ହାଗିରଲିଲୁ
ମାପୁ ମୁଦିଶିକୋଣ୍ଟେ ହାଗୁ ଜରଲିଲୁ, ହଣ ମେଲେ କୁଂକମ
ଜଣ୍ଠିକୋଣ୍ଟୁପ ହାଗେ ଜରଲିଲୁ, ମୋଳକାଲ ମେଲେ ଶିର୍ଦେ
ଲୁଣ୍ଠିକୋଣ୍ଟୁପେକୁ, ଦଲିତର ମୋଦଲ ହେଣ୍ଟୁ ମୁଗୁ ଦେଵଦାଳି
ଆଗବେକୁ, ଦଲିତର ଗଂଦୁ ମକ୍କଳୁ ପୋତେଗଳୁ ଆଗବେକୁ. ଯାବାବ
ଦେଵରା ବରେଦିଦୁ କଣେ ଦେଵଦାଳି ପଦ୍ଧତିଗେ ଶିଳକିଦ ଆ ମୁମ୍ବା
ମକ୍କଳ ମେଲେ, ହେଣ୍ଟିନ ମେଲେ ହେଗଲିରୁଟ ନେତେଯମୁବ ଅତ୍ୟାବାରଦ
ଭୟାନକ ଦିନଗଲୁ, ଏହିପରିମୁର ଶିତ୍ତି ତୀରା ଜିଂତାଜନକ ଆଗିତୁ
ମନେଯ ପୁତ୍ରିଯୋବୁ ପୁରୁଷ ତନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରମୌର୍ବ ଜାପେଯମୁତେ ଖୋରାକ

ನಂದಿನಿ ಸನ್ಭಾಲ್
ಶ್ರೀಕಂತಿ, ಗುಲ್ಬಾಗ್ಡ

Scan For Digital Colouful
HAMPI TIMES E-paper

జగత్తిగే తోరిస్తికొట్టవరు
డాక్టర్ బాబు సూహేలరు.
తమ్ము జాతివినాత ప్రయందాల్లి అంబేడ్కర్ హేళిరువంతే ప్రాచీనమైన
కాలదభారతీయ సమాజవ్యాపారా, జాతిగెణి శ్రేణీశరణాలోక్కలులు
పూరంభిసిద దినపే హిస్ట్రియిషన్ వాస్తు అధికారగళు మొటకుగొళ్ళలు.

బురువాదవు. జాతిపద్ధతి మట్టిద్దు హెణ్ణిన ల్యోగికశెయన్లు బోకట్టిగొల్లపడిసి నిబంధిసువ మూలక. జాతిపద్ధతి బేళ్ళదిద్దు ఒళవివాహ చూల్చి తరువ మూలక. జాతిపద్ధతి బుఱ్ఱిదిద్దు తనగి లభ్యవిరువ హెరువ హెణ్ణుగలన్ను తనగిందే కాల్యాట్టుశోట్లువ మూలక. ఒట్టారే జాతి వ్యవస్థాయెన్నపుదు హెణ్ణిన ల్యోగికశె, ఆయ్యోయిన్నష్టే నిబంధగొల్లిసలిల్ల; అవళన్న శాశ్వతవాగి నిబంధిత స్త్రీయల్లిదలు అనుకొలువాగువ ఆజరణ, రంధ్ర, పరికల్పనగళన్న జారి మాడితు. జాన్, అవకాశ, ఆధ్యాత్మిక సంపన్మూల, అధికార ఈ ఎల్ల నేలగళిందలూ హెణ్ణున్న వంజిసి అంచిగి తెల్లాయితు. భారతీయ సమాజద సామాజిక, ఆధ్యాత్మిక అసమాన రచనగళే లింగతారతమ్ముద మూల కారణవాగి ఇవత్తిగూ ముందువరేదివే. ‘శ్రీవాదవేంబుదు పాశాత్మా పరికల్పనే. భారతదల్లి లింగవిష్ట జవాబ్దిలిగిలేవే; లింగ అన్నస్తేయ కురుకాద ఆజరణగళివేయే హేఠరు లింగతారతమ్ము లేదా నేడు నేడే లేవాదించే కాదనాదితు.

ఐల్స్ ఎన్నిపుయి ఎన్నాఏవాగాకి ఉచ్చాగాల్తి.
హేస్ట్ హిందూ సమాజద అక్షంత శోషితశు.
దలతరు మత్తు మహిళీయర స్థితిగతి ఒండే.
భారతీయ సమాజ ఒంఢు క్యేయల్లి
అవళన్ను పూజిస్తు, మత్తొందు క్యేయల్లి
బెట్త హిందు లక్ష్మణేఖగళన్ను
దాటదంత నిబంధ విధిసిదే
ఎంబుదన్ను అంబేష్టర్ అరితిద్దరు.
విదేశీ విద్యాభ్యాసం, అదరల్లు
జమానియ బానోనల్లి కళీద దినగళు
పాశ్చాత్య శ్రీవాది చింతనేగి అవరన్న
హితిర తందపు. మోదల అలీయ మహిళా
జచ్చువాళియ ప్రతిష్ఠలవాి1918ర హోతిగే
బ్రిటన్ హాగూ 1920ర వేలిగే అమెరికాగళల్లి
మహిళీయరిగే మతదానద వశ్చ కొడలాయితు.

ಸಮಾನ ಹೇತನ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕು ಮೊದಲಾದವು
ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಚಕ್ಷಿತ ವಿಷಯಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮುಕ್ತ
ಚಿಂತನೆಯ ಅಂಬೆಡ್ಕರನ್ನು ಮಹಿಳಾಪರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಸೇಫಿದವು.
ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗದೇ ಯಾವುದೂ ಬದಲಾಗುವುದು ಅಪ್ಪು
ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನವರು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಕೊಲಂಬಿಯಾ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಓದುವಾಗ ಹಿಂದುಖಿಂದ ವರಗ್ಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಸು,
ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವೆಂದು ಅರಿತರು.
‘ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಕ್ಕೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಾಣಲುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ
ಪುರುಷರ ಜೊತೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದು
ಅವಶ್ಯಕಿಯಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಿಕ್ಳಿಂಕಾಗ್ರಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಾತಂತ್ಯ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಗಟ್ಟಿ ನೆಲೆ ಕೆಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಟ್ಟ ಪುಲ್ಲೆ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬಾಲದಿಂದಲೇ ಏಷ್ಟುಸ್ತೀರುವ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿ ನೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಪೂರಂಭಿಸಿದವರು ಹಿಂದೂ ಹೋದ ಬಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ್, ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮದ್ದಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಹೊಟ್ಟಿಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವರು.
ಮಹಿಳೆಯರು ಎದುರಿಸುವ ಜ್ಯೇಷ್ಠ, ದೃಷ್ಟಿಕ ಕಷ್ಟಗಳ ಹುರಿತು; ನಿಖಾರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹುರಿತು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್

ಮಾತನಾಡಿದರು. 1938ರಪ್ಪು ಹಿಂದೆಯೇ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಂಬಿಲುಯ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಿದರು. ಹೆತ್ತುಹೆತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುವುದರಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಶಲ ಹೃತಾಣಗಾತ್ಮಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಅವರ ತತ್ಕಾಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಜ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

1942ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗಿ ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ವೇತನ ಸಹಿತ ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ರಜೆ ನೀಡುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನಿಸಿದರೂ ಸಹ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದ ನಾಲಿನ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಹೆತ್ತು ಸಾಕುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಷ್ಟಾದರೂ ಗೌರವಿಸುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವಪ್ಪು ಏಂದು ನಿಷ್ಠೆವುದು ಉಲ್ಲಿದ ಪ್ರಮಾಜದ ಕೆತ್ತಿವ ಏಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ

ನೀವು ಹಿತ್ಯಾಗಿ ಕೊಡು ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು.
ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರತ' ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ
ಚರ್ಚಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಹಾದೂ ಸಲ್ಲಾಗ್ರಹ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ
500 ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪಾಲೆಗ್ರಾಂಡ್‌ಡ್ರ್ಯಾಫ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ
ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ
ಮಹಿಳೆ ಯರಿದ್ದರು 1927ರಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್‌ಕಾಸ್‌
ವಿಮೆನ್‌ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌
ಶುರುವಾಯಿತು. ಅದರ ಸಮಾವೇಶ ದಲ್ಲಿ
3000 ಹಿಂದುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯ
ರನ್ನದ್ದೇಶಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಿಮ್ಮ
ಒಟ್ಟಿ ತೇಪೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೇನಾಯಿತು?
ಸೃಜಕವಾಗಿರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವೇ
ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬರೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ.
ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುಮಕ್ಕಳನ್ನು
ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿ. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೀರ್ತಿರೆ

ತೆಗೆದು ಅವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಗೋರವ ತುಂಬಿ. ಮಹಾನ್ ವಚೀಗಳಾಗಲು ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಸಿ ಎಂದು ಕೆವಿಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂಬೇಡರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗೂ ಸಂಪುಟನೆಗಳ ಬಲದೊಂದಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಜಾಗೃತಿಯ ಹೋಸ ಅಧ್ಯಾಯವೇ ಈರುವಾಯಿತು.

1928ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಪುಟನೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜೆಗಳು ಜರುಗಿದವು. ಶುಳ್ಳಿಸಿಬಾಯಿ ಬಣಸೋಡೆ 'ಚೆಕ್ಕಮೇಲ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರು.

మహిళా హాస్టల్లుగభు, శాలెగళన్న తేరేయలాయితు. హెస్టల్మక్కభు ఆక్కచేతే, నాటకగళన్న బరెదరు. ధముప్రసారకరాదరు. 1931రల్లి రాధాబాయి వథాళీ ఎంబాకే, 'హిందూ దేవస్తాన ప్రవేతీసలు హాగూ కుడియువ నీరిగాగి సావంజనిక జలమాలగళిగే హోగలు నమగే వహ్ని బేసు. అష్టో అల్ల నావు ఇన్న ముందే హెదురువవరల్ల, సామాజిక హస్తగళ జొతే నమగే రాజకీయ వహ్నిగళూ బేసు. కెరిణి శ్రిశ్మేఘుల్ల నావు హెదురువవరల్ల.. అవమానకరవాగి బదుకువుదెక్కింత నూరు సలవాదరూ హోరాడి సాయలు నావు సిద్ధర్థేవే ఎందు హేళిదఫు. మతే 1931రల్లి రాధాబాయి వథాళీ ఎంబాకే, 'హిందూ దేవస్తాన ప్రవేతీసలు హాగూ కుడియువ నీరిగాగి సావంజనిక జలమాలగళిగే హోగలు నమగే వహ్ని బేసు. సామాజిక హస్తగళ జొతే నమగే రాజకీయ వహ్నిగళూ బేసు ఎందు బ్రిటిషరిగూ హాగూ భూర్జీయ నాయకరిగూ ఎష్టరిక్ నీడిదఫు,

ಕರ್ತೃ ಶಿಕ್ಷಿಗೆಲ್ಲ ನಾವು ಹೆದರುವವರಲ್ಲ. ಅವಮಾನಕರವಾಗಿ
ಬದುಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೂರು ಸಲವಾದರೂ ಹೋರಾಡಿ ಸಾಯಲು
ನಾವು ಸಿದ್ಧಿರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.
ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ತನ್ನ
ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ
ಹೋರಾಟಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಯಾವುದೆ
ಆಸೆ ಆಮಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿ ಬೀಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾಮಾರ್ಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು
ಮಹಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಬಾಬೂ
ಸಾಹೇಬ್ ಅವರು ಅನೇಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು
ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇ, 'ಮದುವೆಗೆ ಅವಸರಪಡಬೇಡಿ.
ಮದುವೆ ಒಂದು ಬಂಧನ. ಮದುವೆಯ ನಂತರದ ಆರ್ಥಿಕ
ಪರಿಸಿತಿಯನು ವಿಭಾಗಿಸುವವು ಶಕ್ತಿಶಾಲೀಯಾದಿದರೆ

ಮದವೆಯಗಬೇಡಿ. ಮದವೆಯಾದ ಹೆನ್ನೀ ಗಂಡನ ಪಕ್ಕ ಸಿಸಮಾನಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ದಾಸಿಯಂತಲ್ಲ. ಮದವೆಯಾದವರು ನೆನಿಡಿದಿ: ತಂಬ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರುವುದು ಅಪರಾಧ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಕರು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚನದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಶಕ್ತಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥ ತಾಯ್ತನದ ಅಂತಹಕರಣದ ಮಾತ್ರಗಳ ಕಾರಣವಾಗಿಯೇ ಜನಪದರ ಭಾವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ರ್ರ್ ಬಾಬಾ ಎಂದು ಜಿರಸಾಯಿಯಾದರು.

ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಕೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಲಾವಳೆ ಬಯಸುವುದಾದರೂ ಅದಕ್ಕಿಷ್ಪಿತರಕವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬೋಕ್ಕು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅಂಬೇಡ್ರ್ ನಿಲ್ಲಬು. ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಲಿಚಿತ ನಿಲ್ಲಿವು ಹೊಂದಿದ್ದ ಅಂಬೇಡ್ರರ ಸಂಖಿಯನ್ನು ಮಹಿಳೆಯಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿತು. ಜೂಲೈ 15(3), 51(ಎ) ಕಲಮುಗಳು ವೀತೆ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದವು

ಇವತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಹಲವು ತೆರನಾದ ಮುದುವೆ ಪಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಸೊಳಿಸಿ ಒಂದೇ ವಿಧದ ಮದುವೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಗೆ ಆಸಿ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ದತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಡುವುದು. ಮಹಿಳೆಗೆ ವಿಚ್ಛೇದನದೇ ಹಕ್ಕು ನೀಡುವುದು. ಈ ಮನುದೆಯ ಎಂಟು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಜಗ್ಗಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೂ ಯಾರು ಮದುವೆ/ ದತ್ತ ಸ್ವೀಕಾರ/ ಪೋಣಕರ್ತೆ/ಅವಿಭಕ್ತಿ ಪುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿ ಕಾನೂನು/ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕು/ ವಾರಸುದಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಜೀವನಾಂಶಗಳ ಕುರಿತ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪರಿಷ್ಕರಿತ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ವಿಧವೆಗೆ ಗಂಡನ ಆಸ್ತಿಯ ಪೂರಾ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತವರಿನ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಸಾದಿಸಲು ಟಿಕ್ಕಿದೆ. ಇವತ್ತು ಭಾಬಾ ಸಾಹೇಬರ ಕೃಪಾತೀವಾದದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 33 % ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಶತ 80 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ವಿಧವೆಯ ಪ್ರಸಾದಿಸಲಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದು.

ಕ್ಕೇತ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮರ್ಪಣಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ
ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌದಲ ಪಾಲು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳಾ
ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಕ್ಕೇತ್ತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಂದು ಉನ್ನತ
ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿ ತಾಯಿ ಮಗಳು ಅಕ್ಕೆ ತಂಗಿ ಹೆಂಡತಿ ಗೆಳೆತಿ ಹಿಗೆ ಎಲ್ಲ
ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಬುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿಖಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನಂದಲೇ
ಎಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅರಿತ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬರು ಅಜಲ ನಂಬಿಕೆ
ಇಟ್ಟಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸುಖಿ: ಶಾಂತಿಯ
ಜೀವನವನ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಮಹಾನ್ ಪುರುಷನಿಗೆ
ಹೃತ್ಯುವ್ವರ್ಕ ನಮನಗಳು.

